

بررسی غلظت فلئور در منابع آب شرب خراسان جنوبی (سال ۸۷-۱۳۸۶)

طاہر شہریاری^۱، محمود عزیزی^۲، غلامرضا شریف زاده^۳، محمود حاجیانی^۴،
ولی الله زراعتکار^۵، رقیه علی آبادی^۶

چکیده

زمینه و هدف: فلئور به مقدار ناچیزی در جیره غذایی افراد وجود دارد و عمده ترین راه جذب آن از طریق آب آشامیدنی است. استاندارد ۱۰۵۳ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، میزان فلئور در آب را بسته به میزان دما، بین ۰/۶ تا ۱/۷ mg/L توصیه می کند. مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان فلئور در منابع آب آشامیدنی استان خراسان جنوبی انجام شد. روش تحقیق: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، طی یک سال، به روش سرشماری از منابع مختلف آب شرب تحت پوشش شهرها و روستاهای استان، به روش استاندارد نمونه برداری و در آزمایشگاه با دستگاه اسپکتروفتومتر بررسی گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (ویرایش ۱۱) در سطح $\alpha=0/05$ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. یافته ها: از مجموع ۳۱۴ نمونه آب اخذ شده، ۴۶/۸٪ از مناطق شهری و ۵۳/۲٪ از مناطق روستایی بود. میانگین میزان فلئور آب شرب در استان ۰/۵۲۰۸±۰/۲۴ mg/L بود. میانگین میزان فلئور در مناطق شهری، ۰/۴۴۸۲±۰/۱۵ mg/L و در مناطق روستایی ۰/۵۸۴۷±۰/۲۷ mg/L بود؛ این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود ($P<0/001$). از نظر منابع تأمین آب شرب، میانگین میزان فلئور در چاه با ۰/۵۵۱۹±۰/۲۳ mg/L بیشترین و در چشمه ها با ۰/۳۳۳۳±۰/۲۲ mg/L کمترین میزان فلئور را تشکیل می داد. در بین شهرستان های استان، کمترین و بیشترین میانگین میزان فلئور به ترتیب مربوط به بیرجند (۰/۴۷۹۰±۰/۲۴ mg/L) و قاین (۰/۵۹۵۸±۰/۲۱) بود.

نتیجه گیری: میزان فلئور در منابع آب همه شهرستان های استان خراسان جنوبی کمتر از میزان حداقل توصیه شده است که ضرورت دارد تلاش جدی جهت حل این مشکل به عمل آید.

واژه های کلیدی: فلئور، آب شرب، خراسان جنوبی

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۹؛ ۱۷(۱): ۳۳-۴۱

دریافت: ۱۳۸۷/۱۲/۱۵ اصلاح نهایی: ۱۳۸۸/۱۱/۱۷ پذیرش: ۱۳۸۸/۱۲/۲ درج در پایگاه وب: ۱۳۸۸/۱۲/۲۶

^۱ نویسنده مسؤل؛ مربی، کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران
آدرس: بیرجند- خیابان غفاری- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- آموزشکده بهداشت

تلفن: ۰۵۶۱-۴۴۴۲۰۴۱ نمابر: ۰۵۶۱-۴۴۴۰۱۷۷ پست الکترونیکی: t.shahryari@yahoo.com

^۲ کارشناس بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران

^۳ مربی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران

^۴ مربی، گروه بهداشت، کارشناس ارشد مهندسی عمران آب، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران

^۵ پزشک عمومی، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران

^۶ کارشناس شیمی، آزمایشگاه معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ایران